

jeg ikke finde, at man kan have tilstrækkelig Grund til at argumentere fra det mulige Udfald, som Sagen kunde faae ved at blive sendt tilbage til Folkethinget; det er Noget, man ikke er istand til at vide.

Schytte: Jeg er i samme Tilfælde som den ærede anden Landstthingsmand for 1ste Valgkreds (Treschow), at jeg, ligesom han, har sluttet mig til Udvalgets Indstilling som Medlem af det og altsaa ogsaa vil stemme for Loven, uagtet den i mange Henseender langt fra tilfredsstillende mig; men, da jeg ikke var tilstede ved den anden Behandling af dette Lovforslag, maatte maaffee et Par Ord være mig tilladte i denne Anledning. Jeg kan saaledes ikke forsoner mig den Opfattelse, at der skulde være Forskjel mellem de komplette og de ucomplete Sædegaards=Kieres Godtgjørelse. Jeg har gjennemgaaet alle de Grunde, der ere anførte pro og contra; men jeg har fundet, at denne Forskjel er aldeles uholdbar, og jeg vilde ønske, at den ikke var skeet. Fremdeles nægter jeg ikke, at jeg havde ønsket, at de privilegerede Hartkornsbefiddere havde faaet en fuldstaendigere Erstatning end den, der bliver dem tildeelt efter Forslaget, og jeg vilde meget have ønsket, at det Forslag, der gik ud paa en Capitalisering af det 25dobbelte af Skatteleittelsens Beløb med 3 pCt., var blevet taget tilfølge. Det var i mine Tanker, forsaavidt det maatte antages at blive gjort fra en vis Side af Rigsdagen, der maatte føle sig særligt kaldet til at værne om de uprivilegerede Hartkornsbefidderes Interesse, et honet Tilbud, der, ærligt givet og ærligt modtaget, vilde have gjort en smuk Ende paa denne meget omdisputerede Sag. Naar der idag her i Salen er udtalt, at man har meent, at de privilegerede Hartkornseiere have faaet for meget, da er det min Overbeviisning, at det ingenlunde er Tilfældet, og jeg troer, at de Fleste vilde være enige i, at det neppe kan siges; i alt Fald er de privilegerede Hartkornsbefidderes Forhold lige over for de Andre saa betydeligt forandret, at det kan være meget føleligt for dem, medens for de uprivilegerede Hartkornseiere den Skatteforøgelse, de vilde faae, i Almindelighed kun kan foranledige faare ubetydelige Forandringer i deres Wilkaar. Grunden til, at jeg, uagtet disse Betænkelig-

heder, stemmer for Loven, er den, at jeg ikke vil paatage mig det Ansvar, at Loven ved at gaae tilbage til Folkethinget muligt atter kunde komme til at undergaae Forandringer, hvis Resultater og hvis Følger jeg slet ikke kan beregne. Det er for det Første; og for det Andet, fordi det, om man ogsaa ikke vil antage, at Agitationen mellem Landbostanden vil ophøre derved, at dette Lovforslag gaaer igjennem, dog er min fulde Overbeviisning, at det vil virke velsignelsesrigt i sine Følger, og at en meget skarp Braad bliver tagen bort fra de Waaben, man har brugt til Agitationen, derved, at denne Lov gaaer igjennem. Og, vil dette end ikke vise sig strax, saa haaber jeg dog, at det vil vise sig om ikke føie Tid. Jeg gaaer da altsaa med Fortrosthed og med god Samvittighed ind paa at stemme for Loven, uagtet de Betænklichkeiten, jeg har derved, fordi jeg troer, at Maaden, hvorpaa denne Egalisering er skeet, om ikke lang Tid vil glemmes; men Følgerne — saa haaber jeg — vilde ikke glemmes; de vilde, haaber jeg, blive til Held og Lykke for os.

Skoleforstander Sørensen: Der er blevet ytret af det meget ærede andet Medlem for første Valgkreds (Treschow), at Regjeringen saavel som Folkethinget have seilet i at antage Loven i den Stikelse, hvori den foreligger, og det er af ham saavel som af det ærede femte Medlem for samme Kreds (Ørsted) blevet gjentagne Gange bemærket, at den ikke er stemmende med sand Retfærdighed. Det forekommer mig, at en saadan Dom er temmelig skarp og kan neppe holde Stik; thi, dersom det forholder sig saaledes, at det Forslag, som her foreligger, der tilbyder det privilegerede Hartkorn en passende Erstatning, er uretfærdigt, saa mener jeg, at dermed er fældet en meget haard og streng og, jeg troer, tillige en ubillig Dom over vore souveraine Konger, der siden 1660 have først betaget Adelen og siden Tid efter anden betydeligt beskaaret og indskrænket denne Rettighed med Hensyn til Skattefriheden, saa at det er blevet til en meget ubetydelig Størrelse. Dersom nærværende Lovforslag er en Uretfærdighed, saa maa det, der er skeet under vore afspode Konger, være en langt større Grad af Uretfærdighed. Det antager jeg imidlertid